

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
19 ΜΑΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ068

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΤΕΚΑ (11) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

A.1.:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

1. ΣΩΣΤΟ
2. ΣΩΣΤΟ
3. ΛΑΘΟΣ
4. ΣΩΣΤΟ
5. ΣΩΣΤΟ
6. ΣΩΣΤΟ
7. ΛΑΘΟΣ
8. ΛΑΘΟΣ
9. ΛΑΘΟΣ
10. ΣΩΣΤΟ

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με 1 μονάδα.

A.2:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

1. Α
2. Δ
3. Γ
4. Γ
5. Δ

Κάθε σωστή απάντηση αξιολογείται με 2 μονάδες.

Στην περίπτωση που ο μαθητής σημειώσει περισσότερες από μία απαντήσεις τότε η απάντηση θα θεωρηθεί άκυρη και δεν θα δίνονται μονάδες.

B.1.1. Να καταγράψετε (6) έξι χαρακτηριστικά στοιχεία του κοινού μιας θεατρικής παράστασης της Ελισαβετιανής εποχής. (6X1,5 =9 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει 6 από τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα ακόλουθα σημεία:

1. Περιλάμβανε άντρες και γυναίκες
2. Προέρχονταν από όλες τις κοινωνικές τάξεις και όλα τα εισοδηματικά στρώματα.
3. Οι θεατές των φτωχότερων τάξεων πλήρωναν μία πέννα (περίπου 1,5 ευρώ), για να σταθούν στην πλατεία του θεάτρου.
4. Οι φτωχοί θεατές βρίσκονταν πολύ κοντά στην εξέδρα όπου έπαιζαν οι ηθοποιοί και μπορούσαν εύκολα να αλληλοεπιδρούν με εκείνους.
5. Τα άτομα της υψηλής κοινωνικής τάξης καθόντουσαν στις γαλαρίες και πλήρωναν 2 πέννες (περίπου 3 ευρώ).
6. Εάν ήθελαν να καθίσουν πιο αναπαυτικά, πλήρωναν μία επιπλέον πέννα για μαξιλάρι.
7. Υπήρχαν, επιπλέον, θέσεις στο πλάι της σκηνής, οι οποίες ήταν οι πιο ακριβές.
8. Πολλά έργα θεωρούνταν ακατάλληλα για την υψηλή τάξη λόγω της θεματολογίας τους. Γι' αυτό συχνά οι εύπορες γυναίκες φορούσαν μάσκα, για να κρύψουν την ταυτότητά τους.
9. Το κοινό ήταν συνήθως θορυβώδες.
10. Οι θεατές έπιναν ή έτρωγαν την ώρα που έβλεπαν την παράσταση,
11. ενώ ανάμεσά τους κυκλοφορούσαν και πλανόδιοι που πουλούσαν ψωμί και μπίρα. • Τέλος, οι θεατές ήταν πολυάριθμοι, μέχρι 3,000 άτομα (θέατρο «Κύκνος»).

Κάθε σημείο θα αξιολογείται με 1,5 μονάδα.

Β.1.2. Η βασίλισσα Ελισάβετ Α΄ έδωσε άδεια για το κτίσιμο θεατρικών κτηρίων στο Λονδίνο. Να αιτιολογήσετε την ενέργειά της αυτή και να εξηγήσετε πώς αυτή επηρέασε την ανάπτυξη του επαγγελματικού θεάτρου.

(3 +3 = 6 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει το σημείο 1 και 3 στοιχεία από το σημείο 2. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Αιτιολόγηση:

Τα δημόσια θέατρα του Λονδίνου έπρεπε να

- **χτίζονται και να λειτουργούν λίγο έξω από τα όρια της πόλης**
- που **δεν υπάγονταν στη δικαιοδοσία των δημοτικών αρχών** // οι **δημοτικές αρχές του Λονδίνου**, οι οποίες **αντιδρούσαν στην ανάπτυξη του θεάτρου μέσα στα όρια της πόλης** (από την ανώτερη τάξη των ευγενών και των εύπορων εμπόρων που υποστήριζαν την αυστηρή ηθική του Προτεσταντισμού)

2. Επεξήγηση/Αποτέλεσμα

- Η ύπαρξη στέγης ήταν ένα πολύ σημαντικό γεγονός για την **προώθηση της θεατρικής δραστηριότητας**, πράγμα που **βελτίωσε τις συνθήκες εργασίας και της ζωής των θιάσων**.
- Πλέον οι ηθοποιοί και δραματουργοί είχαν μια **σταθερή στέγη**,
- όπου **μπορούσαν να δημιουργήσουν απερίσπαστοι**,
- αλλά και το **αίσθημα της επαγγελματικής ασφάλειας**.
- Για **πρώτη φορά εμφανίστηκαν επαγγελματίες ηθοποιοί**: επρόκειτο δηλαδή για καλλιτέχνες που βιοπορίζονταν από τη δουλειά τους στο θέατρο

Το σημείο 1 θα αξιολογείται με 3 μονάδες. (2X1,5)

Κάθε σημείο από την απάντηση 2 θα αξιολογείται με 1 μονάδα. (3X1=3).

B.2.1. Να αναλύσετε τρία (3) χαρακτηριστικά των κοστουμιών των ηθοποιών του ελισαβετιανού θεάτρου. (3X4 =12 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει 3 από τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Ήταν **σύγχρονα**, αυτά της ελισαβετιανής εποχής
2. Κάποια από αυτά που διατηρούσαν κάποιες **συμβατικές λεπτομέρειες** όπως ειδικά κουστούμια για φαντάσματα, μάγισσες, θεούς, ξωτικά κ.λπ.
3. Το μεγαλύτερο μέρος του βεστιαρίου τους, **το αποτελούσαν παλιά ρούχα των Ευγενών** που τους προστάτευαν και τα τροποποιούσαν ανάλογα με το έργο.
4. Διαφορετικά χρώματα και υφάσματα δήλωναν τις διαφορετικές κοινωνικές τάξεις
5. Ο κώδικας ντυσίματος αφορούσε όλες τις κοινωνικές τάξεις. Απαγορευόταν όμως αυστηρά στους ηθοποιούς να φορούν θεατρικές ενδυμασίες των υψηλότερων τάξεων εκτός του θεάτρου.
6. Οι ηθοποιοί ξόδευαν από τα προσωπικά τους χρήματα για την κατασκευή των κοστουμιών ή των σκηνικών αντικειμένων.

Κάθε σημείο θα αξιολογείται με 4 μονάδες.

B.2.2. Η θεματολογία των θεατρικών έργων του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ ποικίλλει. Να αναφέρετε τρία (3) θέματα των έργων του. (3X1=3 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει 3 από τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. την πάλη για τη διαδοχή στην εξουσία	6. τη σκληρότητα του θύτη προς το θύμα
2. την άμετρη φιλοδοξία	7. τη ρήξη των ιερών δεσμών
3. τον πόλεμο	8. τα διλήμματα που φαίνεται να κάνουν τη βία αναγκαιότητα,
4. τη συνθηκολόγηση	9. τον έρωτα,
5. τη διαφθορά	10. τη φιλία
	11. τη αφοσίωση.

Κάθε σημείο θα αξιολογείται με 1 μονάδα.

B.3.1. Η ακόλουθη φωτογραφία εικονίζει το ανακατασκευασμένο θέατρο «Σφαίρα».

(α) Να ονομάσετε τα σημεία 1, 2 και 3 του οικοδομήματος,

(β) να τα περιγράψετε και

**(γ), να εξηγήσετε τη λειτουργία τους σε μια ελισαβετιανή θεατρική παράσταση.
(3Χ4 = 12 μονάδες)**

Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Ουρανός/Στέγαστρο

- Η εξέδρα σκεπάζεται από μια στέγη που υποστηρίζεται από δύο ψηλούς και επιβλητικούς κίονες.
- Οι κολώνες αυτές ήταν ξύλινες, και ήταν βαμμένες έτσι ώστε να δίνουν την εντύπωση χρωματιστού μαρμάρου.
- Ήταν βαμμένο σε μπλε χρώμα και διάστικτο με χρυσά αστέρια, για να θυμίζει τον νυχτερινό ουρανό.

2. Σκηνή

- Εξέδρα ήταν ανοιχτή στις τρεις πλευρές της, δηλαδή δεν περιβαλλόταν από τοίχους ή άλλα κτίσματα.
- Στο κέντρο της εξέδρας θα πρέπει να υπήρχε μια **καταπακτή**, δηλαδή μια κρυφή πόρτα στο δάπεδο, κάτω από την οποία υπήρχε ένα είδος υπόγειας κρύπτης.
- Έβγαζαν και έβαζαν αντικείμενα
- Έμπαιναν και έβγαιναν ηθοποιοί // έμπαιναν έφευγαν τα φαντάσματα (οδηγούσε στον Κάτω Κόσμο ή στην Κόλαση) // από εκεί εμφανιζόταν, το φάντασμα του πατέρα του Άμλετ στην ομώνυμη τραγωδία του Σαίξπηρ // μέσω της καταπακτής εξαφανιζόταν, για να κατεβεί στην Κόλαση, ο Φάουστους στο έργο Δόκτωρ Φάουστους του Κρίστοφερ Μάρλοου.

3. Πλατεία

- Γύρω από την εξέδρα αυτή, στο τμήμα της αυλής που έμενε ελεύθερο (πλατεία),
- στέκονταν οι όρθιοι θεατές, αυτοί που πλήρωναν το φτηνότερο εισιτήριο.
- Ήταν εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες, αφού η αυλή δεν ήταν στεγασμένη.
- Η αυλή αυτή είχε πατημένο χώμα, χωρίς άλλη επίστρωση.

Η αναφορά στο όνομα θα αξιολογείται με 1 μονάδα.

Η περιγραφή θα αξιολογείται με 1 μονάδα.

Η λειτουργία θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

B.3.2. Να παρουσιάσετε το χαρακτηριστικό γνώρισμα της δραματικής τέχνης του Σαίξπηρ «Θέατρο εν θεάτρω». (2+3= 5 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Είναι η θεατρική τεχνική κατά την οποία ένα κοινό ηθοποιών παρακολουθεί επίσης μια παράσταση.
2. Μέσα από το θέατρο εν θεάτρω αποκαλύπτονται μυστικά, πληροφορίες, γεφυρώνονται χρονικά κενά, εκτίθενται γεγονότα κ.λπ.

Το σημείο 1 θα αξιολογείται με **2 μονάδες**.

Το σημείο 2 θα αξιολογείται με **3 μονάδες**.

Γ.1. Να εντοπίσετε και να παρουσιάσετε δύο (2) θεματικούς άξονες του έργου *Ρωμαίος και Ιουλιέτα* και να τους τεκμηριώσετε με παραπομπές από το απόσπασμα. (2Χ6 = 12 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει 2 από τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Έρωτας και Μίσος:

- Η ιστορία του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας είναι μια κλασική ιστορία αγάπης με τραγικό τέλος.
- Τον αληθινό έρωτα τον γνωρίζει ο Ρωμαίος στο πρόσωπο της Ιουλιέτας, η οποία ανταποδίδει πλήρως τα τρυφερά αισθήματά του.
- Ένας έρωτας με την πρώτη ματιά, ο οποίος έχει τη σφραγίδα του θανάτου, μιας και είναι οι απόγονοι δύο ισχυρών οικογενειών που τις χωρίζει ένα μίσος θανάσιμο.
- Η τύχη θα παίξει το σκληρό της παιγνίδι, αφού ο έρωτας των δύο νέων καταλήγει σε θάνατο.

2. Θάνατος:

- Ο θάνατος είναι πανταχού παρών στο έργο. Επικρέμαται διαρκώς σαν απειλή (π.χ. στην αρχή του δράματος, με τη συμπλοκή μελών των αντίπαλων οικογενειών), ενώ πολλά από τα δευτερεύοντα πρόσωπα του έργου βρίσκουν βίαιο θάνατο (ο Τυβάλδος σκοτώνει τον Μερκούτιο, ο Ρωμαίος σκοτώνει τον Τυβάλδο και αργότερα τον Πάρη).
- Εξάλλου, το έργο κορυφώνεται με τον θάνατο των δύο πρωταγωνιστικών προσώπων, τα οποία αυτοκτονούν—ο Ρωμαίος με δηλητήριο, η Ιουλιέτα με ξίφος.

3. Μοίρα και πεπρωμένο:

- Ήδη στον Πρόλογο του έργου, μαθαίνουμε ότι οι δύο ερωτευμένοι, ο Ρωμαίος και η Ιουλιέτα, είναι **καταδικασμένοι από τη μοίρα να πεθάνουν**. Η πλοκή του έργου περιέχει μια σειρά από **ατυχείς συμπτώσεις**, οι οποίες οδηγούν στην τραγική κατάληξη.
- Οι δύο νέοι ήταν καταδικασμένοι να μην ευδοκιμήσει ο έρωτας τους, επειδή η μοίρα τους έταξε να γεννηθούν σε οικογένειες που τις χώριζε βαθύ μίσος.

Η αναφορά θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

Η περιγραφή θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

Η τεκμηρίωση θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

Γ.2. Να παρουσιάσετε ένα (1) γνώρισμα του έργου *Ρωμαίος και Ιουλιέτα* και να το τεκμηριώσετε με παραπομπές από όλο το έργο.

(6 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει 1 από τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Τραγική ειρωνεία:

- Δραματική ειρωνεία δημιουργείται όταν οι θεατές γνωρίζουν κάτι το οποίο αγνοούν τα πρόσωπα του έργου.

Τεκμηρίωση:

- Στην τραγωδία *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*, οι θεατές γνωρίζουν ότι το φάρμακο που έχει πάρει η Ιουλιέτα είναι απλώς ένα υπνωτικό, ενώ όλα τα πρόσωπα του έργου (εκτός από τον Αδελφό Λαυρέντιο) νομίζουν ότι η Ιουλιέτα έχει πεθάνει.

2. Η σύμπτωση και το τυχαίο:

- Σε ολόκληρο το έργο, μια σειρά από φαινομενικά τυχαίες συμπτώσεις προωθεί τη δράση και την οδηγεί στην τραγική κορύφωση.

Τεκμηρίωση:

- Π.χ.1 - Ο *Ρωμαίος* τυχαία πληροφορείται ότι ο Λόρδος Καπουλέτος δίνει χορό στο σπίτι του και αποφασίζει να παρευρεθεί.
- Π.χ.2 - Ο απρόβλεπτος θάνατος του Μερκούτιου στη μονομαχία με τον Τυβάλδο παρακινεί τον *Ρωμαίο* να σκοτώσει τον Τυβάλδο, προκαλώντας έτσι έντονο συναισθηματικό διχασμό στην Ιουλιέτα.
- Π.χ.3 - Η κορυφαία σύμπτωση του έργου έρχεται όταν το μήνυμα του Αδελφού Λαυρέντιου, με το οποίο εξηγούσε στον *Ρωμαίο* ότι η Ιουλιέτα δεν είναι στ' αλήθεια νεκρή, δεν φτάνει στον προορισμό του, εξαιτίας μιας επιδημίας που εμποδίζει την έγκαιρη επίδοσή του.

Η αναφορά θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

Η περιγραφή θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

Η τεκμηρίωση θα αξιολογείται με 2 μονάδες.

Γ.3. Το έργο *Ρωμαίος και Ιουλιέτα* είναι σαιξπηρική τραγωδία. Να δώσετε δύο (2) χαρακτηριστικά αυτού του είδους και να τα τεκμηριώσετε με παραπομπές από όλο το έργο. (2X (2+2) = 8 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει δύο από τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

Χαρακτηριστικά της Τραγωδίας

1. Σταθερό γνώρισμα των τραγωδιών του Σαίξπηρ είναι το **δυσάρεστο τέλος**: το κεντρικό πρόσωπο ή τα κεντρικά πρόσωπα του έργου πεθαίνουν, και συνήθως βρίσκουν τον θάνατο και άλλοι χαρακτήρες.
2. Υπάρχουν **ένα ή δύο κεντρικά πρόσωπα** ως πρωταγωνιστές. Γύρω από τα πρόσωπα αυτά περιστρέφεται η δράση του έργου.
3. Τα πρόσωπα αυτά διαθέτουν σημαντικές αρετές και προτερήματα, αλλά πέφτουν **θύματα κάποιου βασικού ελαττώματός τους ή κακών υπολογισμών**. Έτσι, καταλήγουν στην καταστροφή και στον θάνατο.

Τεκμηρίωση (αντιστοίχιση με τα χαρακτηριστικά)

1. Στο *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*, τα πρόσωπα πεθαίνουν
2. Τα δύο κεντρικά πρόσωπα είναι ο Ρωμαίος και η Ιουλιέτα
3. Ο Ρωμαίος δεν μαθαίνει για τον ψεύτικο θάνατο της Ιουλιέτας με αποτέλεσμα να πεθάνουν.

Κάθε σημείο από τα χαρακτηριστικά θα αξιολογείται με **2 μονάδες**.

Κάθε τεκμηρίωση θα αξιολογείται με **2 μονάδες**.

Γ.4. Να ονομάσετε το σημείο του θεατρικού κτιρίου όπου βρίσκεται η Ιουλιέτα σε μια Ελισαβετιανή παράσταση. Να περιγράψετε τη λειτουργία του.

(2+2+2 = 6 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει το σημείο 1, και 2 στοιχεία από την περιγραφή/λειτουργία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Σημείο: Μπαλκόνι
2. Περιγραφή/Χρήση
  - Χρησίμευε για να κάθονται οι μουσικοί,
  - ή ακόμη και θεατές από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα, οι οποίοι πλήρωναν ακριβό εισιτήριο και είχαν δικαίωμα σε εκλεκτές θέσεις.
  - Ο εξώστης μπορούσε να αναπαριστάνει **τις επάλξεις** στα τείχη μιας πόλης· στην περίπτωση αυτή, η πρόσοψη των καμαρινιών αναπαρίστανε το τείχος της πόλης, και οι θύρες των καμαρινιών αναπαρίσταναν τις πύλες του κάστρου. /
    - Στο Ρωμαίος και Ιουλιέτα, το κεντρικό τμήμα του μπαλκονιού χρησιμοποιήθηκε για τη «**σκηνή του μπαλκονιού**».
  - Πάνω από τα καμαρίνια βλέπουμε ένα μπαλκόνι

Το σημείο 1 θα αξιολογείται με **2 μονάδες**.

Κάθε στοιχείο από την περιγραφή/χρήση θα αξιολογούνται με **2 μονάδες**. (2Χ2=4)

Γ.5. Με βάση τα στοιχεία για τους ηθοποιούς την Ελισαβετιανή εποχή, ποιος ερμηνεύει τον ρόλο της Ιουλιέτας; Να εξηγήσετε τον λόγο.

(2Χ1.5= 3 μονάδες)

Η απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία.

Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στα πιο κάτω σημεία:

1. Νεαρός άντρας
2. Ο λόγος είναι ότι δεν επιτρεπόταν να παίζουν γυναίκες στο θέατρο

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με **1,5 μονάδα**.